

*Серіков А. В., канд. фіз.-мат. наук, професор,
Харківський національний університет будівництва та архітектури*

УПРАВЛІНСЬКА ПАРАДИГМА СТРАТЕГІЗАЦІЇ ЯК ЗБУДНИК НОВИХ ЗАПИТІВ ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Термін «стратегізація» останнім часом все ширше використовується із різних приводів (див., наприклад, [1; 2]), але за замовчуванням в ньому міститься практично незмінне змістовне навантаження, що позначає втілення уявлень про стратегію у найрізноманітніших напрямках людської діяльності. У найширшому сенсі під стратегією розуміють, як правило, план або модель довгострокового розвитку справи [3, С. 27]. Між тим, сучасність, завдяки поширенню інформаційних технологій (ІТ), наближує «горизонти бачення» перспектив, а з ними і змін будь-якої справи. За таких умов замість оперативного необхідно імплементувати стратегічне управління справами на всіх їхніх рівнях. За суттю це є стратегізація.

Щоб стратегізація була ефективною (результативною, продуктивною та рентабельною), майже всі відомі технології стратегічного управління необхідно «оздоблювати» інформаційно-комп'ютерними технологіями. Місця їхньої можливої інсталяції можна розгледіти у так званому Форсайт-ромбі на рис. 1.

Рис. 1 – Форсайт-ромб [4, С. 63].

Форсайт (від англійського *foresight* – передбачення), зарекомендував себе в якості найбільш ефективного інструменту вибору пріоритетів у процесі планування довгострокової діяльності в різноманітних сферах [4]. Поєднаний із інструментами стратегічного управління, Форсайт, місце якого в системі управління наведено на рис. 2, дозволяє вдало впоратися з проблемами, що породжуються швидкими змінами в зовнішньому та внутрішньому середовищі суб'єктів господарювання. Це стає можливим за рахунок всеосяжного, системного аналізу можливих подій, що виникають в процесах господарювання.

Рис. 2 – Місце Форсайта в стратегічному управлінні (авторська розробка)

Ступінь стратегізації управління значною мірою буде визначатися частотою продуктивних звернень до Форсайту впродовж, наприклад, одного року в життєдіяльності господарюючого суб'єкту. Гідні показники тут неможливі без застосування ІТ. Так, дослідження системної динаміки, агентської поведінки на будь-яких ринках, логістичних проблем у суб'єктів господарювання потребують, наприклад, звернення до ІТ-продукту *AnyLogic* [5]. Виключно таким чином можна «програти» на комп'ютері за обмежений час достатню кількість можливих сценаріїв розвитку подій у внутрішньому та зовнішньому середовищах суб'єкту господарювання.

Вище викладене підштовхує до таких висновків: (1) поширення присутності ІТ в соціально-економічних сферах життєдіяльності людини скорочує горизонти планування господарської діяльності і породжує явище під назвою «стратегізація»; (2) стратегізація управління потребує все ширшого застосування ІТ із новим змістовним наповненням. Тобто стратегізація управління виступає в якості збудника нових запитів (розробок) до інформаційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Вовканич С. Стратегізація української національної ідеї у формуванні ідеологічних засад державотворення [Текст]. *Народознавчі зошити*. 2015. № 1(121). С. 45–57.
2. Ковальчук С. В.; Забурмеа Є. М. Маркетингове забезпечення стратегізації управління персоналом підприємства [Текст]. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: «Економічні науки». 2017. № 4. С. 162–170.
3. Гершун А. М., Горский М.И. Технологии сбалансированного управления. [Текст]. М. : Олимп-Бизнес, 2005. 413 с.
4. Поппер Р. Мониторинг исследований будущего. [Текст]. *ФОРСАЙТ*. 2012. Т. 6. № 2. С. 56–75.
5. Маликов, Р. Ф. Практикум по имитационному моделированию сложных систем в среде *AnyLogic 6* : учеб. пособие. [Текст]. Уфа : Изд-во БГПУ, 2013. – 296 с.

